

ԶՐՎԵԺԻ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿԵ ԵԿԵՂԵՅՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱՐՁԱՎ «ՄԻՆԴԵՍՄՈՍԻ» ԱՆԴԱՄ

Հուլիսի 14-22-ն Ալբանիայի Դյուրես քաղաքի մոտ գտնվող Ս. Վլասի (Ք 316, Սերաս-տիա) գողտրիկ վանական համալիրում «...դուք Իմ վկաները պիտի լինեք» (Գործք. Ա 8) խորագրով տեղի ունեցավ «Մինդեսմոսի» XVII հոբելյանական համաժողովը, որին մասնակցում էին շուրջ 40 երկրներից եկած ավելի քան 150 ներկայացուցիչներ: Համաժողովի նպատակն էր մեկ անգամ ևս վկայել և հաստատապես ամրագրել այն ճշմարտությունը, որ մենք՝ ուղղափառ երիտասարդներս, անբաժանելի ու անբակարելի անդամներն ենք Մեկ, Հնդիանրական, Առաքելական և Սուրբ Եկեղեցու, ինչպես նաև նոր ուղիներ ու ճանապարհներ գտնել երկրի վրա «Մինդեսմոսի» կոչումն առավել ամբողջական իրականացնելու համար՝ «*ծառայելով Եկեղեցուն և Նրա միությանը, վկայությանը, առաքելությանը և աշխարհի կյանքի վերանորոգմանը*» («Մինդեսմոսի» Սահմանադրություն, Հոդված 2.1): Հոբելյանական այս արարողությանը Հայաստանից մասնակցեցին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբան Տիգրան սրկ. Բաղումյանը և Զրվեժի Ս. Կաթողիկե եկեղեցու երիտասարդաց միության արեւնապետուհի Լիլիթ Սարգսյանը:

Համաժողովի ընթացքում

«Մինդեսմոսը» հունարեն բառ է, որ նշանակում է «կապ», այս դեպքում՝ «միության կապ» ուղղափառ երիտասարդների միջև, ուր ամենուրեք տիրում է քրիստոնեական սերն ու փոխադարձ վստահությունը միմյանց նկատմամբ: «Մինդեսմոսը» հիմնադրվել է 1953 թ. Ֆրանսիայում, թեպետ ուղղափառ երիտասարդներին համախմբող այս կազմակերպության արմարներն ավելի խորն են:

Դեռևս 1920-1953 թթ. տեղի են ունեցել բազմաթիվ հանդիպումներ ուղղափառ զանազան երիտասարդական կազմակերպությունների միջև, որոնք էլ հետագայում հիմք են հանդիսացել «Սինդեսմոսի» ստեղծմանը: Ընդհանրապես ուղղափառ երիտասարդներին համախմբելու այս վեհ գաղափարի առաջին ջարագովները երկու ռուս տարագիր աստվածաբաններ էին՝ Նայր Բարսեղ Զենկովսկին և Նայր Լևոն Զանդերը: Եվրոպայում բնակություն հաստատած ռուս ուղղափառ աստվածաբանների նպատակն էր ուղափառ հավատքի սերմանումը երիտասարդ սերնդի մեջ ու «Նավարո հանգանակի» «Ընդհանրական» եզրի իրագործումը կյանքում: 1953 թ. ուղղափառ նշանավոր աստվածաբան Նով-հանես Մեյենդորֆը, խոսելով «Սինդեսմոսի» մասին, ասել է. «*Ընդհանրականությունն այլևս վերացական վարդապետության խնդիր չէ, որ շարադրված է կարեխիզմների մեջ, այլ մի կենդանի իրականություն, առանց որի ուղղափառ քրիստոնեական կյանք գոյություն չունի*»:

Այսօր «Սինդեսմոսի» անդամ են 125-ից ավելի ուղղափառ երիտասարդական կազմակերպություններ, ուսումնական և աշխարհական հաստատություններ շուրջ 42 երկրներից: 1961 թ. սկսած «Սինդեսմոսի» գործունեությանը մասնակցել են նաև Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների ներկայացուցիչները: Մասնավորապես նույն թվականին տեղի ունեցած «Սինդեսմոսի» V համաժողովին մասնակցել են Նայր Գարեգին Սարգսյանը (հետագայում՝ Գարեգին Ա Ամենայն Նայոց Կաթողիկոս) ու Ղապրի Ուղղափառ Եկեղեցու Նայր Անտոնիոս Ամիրը: Ներառվել է, որ 1936 թ. կատարված մի լուսանկարում, ուր պատկերված են Ուղղափառ ուսուցիչների միջազգային երկրորդ կոնգրեսի անդամները, հանդիպում ենք նաև Նինա Ներսիսյանի անվանը, որի մասին, ցավոք, այլ մանրամասներ հայտնի չեն: Նշենք, որ Ֆինլանդիայում տեղի ունեցած «Սինդեսմոսի» XVI գագաթնաժողովին Նայր Առաքելական Եկեղեցու կողմից մասնակցել է Միքայել սրկ. Մելիքյանը (այժմ՝ Տ. Վահրամ քին. Մելիքյան):

Նույնի 15-ին համաժողովի բոլոր մասնակիցները եկեղեցում մասնակցեցին Առավոտյան ժամերգությանը, իսկ այնուհետև՝ Ս. Պարարագի սրբազան արարողությանը: Նավար Ս. Պարարագի պարարագիչ հոգևորականը բարի գալուստ մաղթեց համաժողովի մասնակիցներին՝ անդրադառնալով Ս. Վլասի վանական համալիրի պարմությանը, անցած դժվարին ուղու, Ալբանիայի Ուղղափառ Եկեղեցու առաջ ծառացած ներկա մարտահրավերներին ու անդուլ աշխատանքի շնորհիվ ձեռքբերված հաջողություններին:

Առաջին նիստն սկսվեց միասնական «Տերունական աղոթքով», որից հետո բացման խոսքով հանդես եկավ Տիրանայի և Նամայն Ալբանիայի Անաստասիոս արքեպիսկոպոսը: Նա բարի գալուստ մաղթեց ներկաներին՝ հանգամանալից անդրադառնալով Եկեղեցու կյանքում երիտասարդներին վերապահված կարևոր դերին: Այնուհետև «Սինդեսմոսի» ընդհանուր քարտուղար Ռեբեկա Նուկոնյն ընթերցեց Եկեղեցու գահակալների՝ գագաթնաժողովին ուղղված ողջույնի խոսքերը: Ողջունի խոսքեր էին հղել Տիեզերական Պարրիարք Բարթոլոմեոս Ա-ը, Մոսկվայի և Նամայն Ռուսիո Ալեքսի Բ Պարրիարքը, Նոդիկ Մալաբար Եկեղեցու Գահակալ Մար Բասիլեոս Թովմաս Մարթեոս Բ-ն ու այլք: Բոլոր առաջնորդներն էլ իրենց օրհնության խոսքերում արժեավորում և գնահատում էին ուղղափառ երիտասարդների ընկերակցության գործունեությունը, հաջողություն մաղթում հանուն Քրիստոսի Եկեղեցու միության ու պայծառացման:

Շաք հեղափոխության էին նաև փառքեր խմբերում ընթացող քննարկումները զանազան հրապարակ խնդիրների շուրջ: Այսպես, հարկ ենք համարում նշել թեմաներից մի քանիսը.

- «Ուղղափառ Եկեղեցին միավորված Եվրոպայում»,
 «Աստվածաշնչի սերտությունների մեթոդաբանությունը»,
 «Ուղղափառ Եկեղեցին գլոբալիզացվող աշխարհում»,
 «Երկրասարդությունը և ինտերնետը»,
 «ԻՆՏ դոկտրինայի էությունը և կրոնական շարժումը» և այլն:

Նմանապիսի քննարկումներն ավելի գրավիչ էին դարձնում առօրյան՝ նոր թարմություն հաղորդելով մեզ բոլորին: Դրանք ավելի բուռն կերպով ընթանում էին երբեմն նույնիսկ ողջ օրվա ընթացքում, որովհետև շատ հաճախ կարծիքների բախում էր լինում: Մակայն, վերջիվերջո, հենց այս կարծիքների փոխադրությունը լինել էր, որ ծնում էր ճշմարտությունը:

Հունիսի 18-ը ևս հազեցած էր մասնակիցների համար՝ զանազան քննարկումներ, Աստվածաշնչի սերտություն և այլն: Իսկ երեկոյան փոքրիկ ունեցած միջոցառման ընթացքում մասնակիցները ներկայացրեցին իրենց ազգային կերակուրները, խմիչքները, ուրեստները, ինչպես նաև ազգային երգերն ու պարերը:

Հունիսի 19-ի առավոտյան մարտիցվեց Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների միացյալ Ս. Պապարագ: Պապարագից էր Հնդկ Ուղղափառ Եկեղեցու Մադրասի թեմի Մար Իրինեոս Միտրոպոլիտը, որին սպասավորում էին երեք քահանա և երկու սարկավագ՝ Հնդկ Մալաբար Եկեղեցուց, մեկ սարկավագ՝ Ղազին Ուղղափառ Եկեղեցուց, և մեկ սարկավագ՝ Հայ Եկեղեցուց: Սրբազան արարողության ընթացքում հայերեն հնչեցին «Սուրբ սուրբն» ու «Տեր ողորմեա»-ն:

Նույն օրը, երեկոյան, փոքրիկ ունեցան վարչության նոր անդամների ընտրությունները: Ընտրվեցին նոր նախագահ և վարչության անդամներ: Այնուհետև ցուցադրվեց «Ալեքսանդրի Ուղղափառ Եկեղեցու վերածնունդը» խորագրով լազերային սկավառակը, որի ընթացքում իր մեկնաբանություններն էր փախիս Ալեքսանդրի Անաստասիոս արքեպիսկոպոսը: Հիշատակ այդ Եկեղեցին վերածնունդ է ապրում կոմունիստական բռնապիտոյության փառալուծից հետո: Նոր Հովվապետի ջանքերով փաստը փարվա ընթացքում 80 նոր եկեղեցի է կառուցվել, 70-ը ավերակներից վերաշինվել են, 140-ից ավելի խոնարհված եկեղեցիներ՝ վերանորոգվել, իսկ հինգ վանքերում գործում է վանական կյանքը: Մի խոսքով՝ ամրության փառքներից հետո Ալեքսանդրիում, որի ազգաբնակչության 70 %-ը մուսուլմաններ են, այսօր ուղղափառությունը վերելք է ապրում:

Գազաթնաժողովին թարմ լիցք հաղորդեց Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու Մոսկվայի Պապարիարքարանի Արքեպիսկոպոս Եկեղեցական հարաբերությունների բաժնի նախագահ Կիրիլ Միտրոպոլիտի գալուստը: Նա շատ հեղափոխական գեկուցում կարդաց քրիստոնյա աշխարհի առաջ ծառացած մարտահրավերների մասին, որոնց լուծման գործում մեծ դերակատարություն ունեն նաև երիտասարդության ներկայացուցիչները: Երեկոյան ներկայները դիտեցին «Միլոնոսոփի» մասին պատմող լազերային սկավառակը, ուր համակողմանիորեն ներկայացված է կազմակերպության ողջ գործունեությունը:

Համաժողովի շրջանակներում մասնակիցներն այցելեցին նաև վանական համալիրներ՝ ի մոտո ծանոթանալով վանականների առօրյային ու նրանց կենցաղին: